

LAB-proat (22)

Juli 2001

Muggen (vriendjes, neefjes).

Ze zijn er weer! Muggen.....De terrorist van menige slaapkamer.

Half slaapdrongen word je wakker van het tergende gezoem, je slaat een paar maal om je heen met het gevaar dat je (als je die hebt) partner een mep krijgt, zodat binnen niet al te lange tijd de sfeer in bed danig verpest is. Je zwaait de benen buiten bed en gaat vervolgens op jacht om de ellendeling te pletten. Je pakt het eerste voor de hand liggend wapen, een pantoffel, een broek of een krant en gaat ten strijde.

Na een harde strijd, met als resultaat een paar zwarte strepen op het plafond (van de pantoffel) of een aan diggelen nachtkastlampje (broek) of een vieze rode veeg op het nieuwe behang (raak!! met de krant), kunnen we weer gaan slapen. Na enkele minuten ontdekken we dat de ellendeling niet alleen was. Zuchtend vallen we toch in slaap met als prijs de volgende ochtend een paar bulten of we stappen uit bed en gaan wederom ten strijde.

Alleen vrouwtjesmuggen steken. Ze hebben bloed nodig om eitjes te kunnen leggen. Vooral bij warm weer lijken muggen actief, maar dat is schijn.

Er zijn bij warm weer méér muggen dan bij koel weer. Een damesmug kan in haar 3 weken durend leventje meer dan 300 eitjes leggen. Daarvoor hoeft meneer mug maar één keer in actie te komen, want het niet-gebruikt sperma slaat mevrouw voor de volgende lichterding op in een zakje in het achterlijf. We spreken van een muggenplaag als iemand in een uur tijd 5 keer gestoken wordt. De bulten die ontstaan is een allergische reactie op het muggen-speeksel, dat tijdens de beet in de huid terechtkomt.

Maar wat kun je er aan doen?

In Nederland zijn allerlei instanties bezig de muggenplaag te vergroten. Vroeger heeft de mug een gevoelige klap gekregen door de inpoldering en de ruilverkaveling. Er kwam steeds minder water, waardoor de leefomgeving voor de mug verslechterde. De laatste jaren is er een kentering: projectontwikkelaars stampen moderne wijken uit de grond met veel water en groen en organisaties als Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer proberen landbouwgronden weer terug te brengen in hun oorspronkelijke -vaak natte- staat. En vergeet niet de Blauwe Stad! Dit is een maatschappelijke ontwikkeling waar we voor gekozen hebben. Maar de mug komt door dit alles wel in een gespreid bedje terecht, met zoveel water en groen. De overlast van muggen zal daarom alleen maar groter worden.

De strijd tegen de mug zal dus in huis plaats moeten vinden. In Noord-Holland is er een traditie om een schoteltje met pissebedden onder het bed te zetten tegen de muggen. De wetenschap is al heel lang bezig om er achter te komen wat nu helpt en wat niet. Knoflook eten, zes keer per dag douchen, meer of minder alcohol drinken, het helpt allemaal niets. Ook het verhaal dat muggen vallen op mensen met zoet bloed is een mythe.

Een citroenplant in de vensterbank helpt ook niet. Als je de bladeren kneust en de olie over de huid wrijft, helpt dat eventjes (ongeveer een uur), dat geldt ook voor de smeermiddelen op basis van citronella. Insmeren hiermee voor het slapen gaan is dus niet afdoende om 'bultenvrij' de nacht door te komen. En om elke uur de wekker te zetten lijkt te veel van het goede.

Beter voldoet DEET (diëthyl-m-toluamide), een middel dat al meer dan 40 jaar wordt gebruikt, o.a. in Autan. Een nieuw middel dat minder stinkt (het ruikt naar citroen en eucalyptus) is MosiGuard (eucamalol), gebaseerd op het Chinese planten-extract qwenlin.

De muggen die deze middelen ruiken raken zo in de war dat ze niet meer in staat zijn om op de huid te landen en te gaan steken.

Toch lijkt het wel waar te zijn dat muggen voorkeur hebben. Als twee personen naast elkaar liggen kan het voorkomen dat de één altijd gestoken wordt en de andere maar amper.

Een mens scheidt zo'n duizend stoffen uit en op enkele daarvan is de mug verzot. En de ene persoon scheidt nu eenmaal meer of minder van een bepaalde stof af. Maar van welke stof is de mug nu zo gecharmeerd? Dat is men aan het onderzoeken. In ieder geval lijkt aceton een stof te zijn dat muggen aantrekt. Nagels lakken vlak voor het slapen gaan lijkt dus niet zo verstandig. Suikerpatiënten scheiden ook meer aceton af. Verder trekt koolzuur (dat we uitademen) muggen aan. Maar ja, om nu de hele nacht de adem in te houden.

De toekomst is, dat men de stoffen waarop muggen verzot zijn in een 'lokdoosje' te stoppen om ze zo te vangen.

Blijkbaar ben ik begiftigd met een overvloed aan lokstoffen voor muggen. In 1986 stonden wij op een camping in het Zwarte Woud in Duitsland. Toen het bijna donker was en ik geen zin meer had om naar de wasruimte te lopen heb ik mijn tanden gepoetst bij een watertap-plaats. De ochtend daarop kon ik op mijn voeten en enkels 76 muggenbeten tellen...